

ПРАКТИЧНА ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 101 ОД ЗАКОНОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ

проф. д-р Марко Андонов
проф. д-р Зоран Михајлоски

Закон за работните односи

- Системски закон
- Стапува во сила на 6 август 2005 год.
- Последно изменување и дополнување – („Сл.весник РМ“ бр. 13/2013)
- Посебна заштита на одредена категорија работници (член 160 до 180 од законот)

Член 101 од Законот за работните односи

- Отказ на договорот за вработување – (став 1)
- Користење на отсуство од работа за родителство од страна на татко или посвоител – (став 2)
- Член 4 од Законот за изменување и дополнување на ЗРО
- Нови законски решенија
- 10 ставови
- Дилеми при толкување и практична примена

Член 101 став (1) од ЗРО

- Проширен кругот на работници кои уживаат посебна заштита од отказ
- Посебната заштита за предметната категорија на работници е начелно утврдена со член 161,163,167 и 169
- Работодавачот не смее да го откаже договорот за вработување на работникот за време на законски предвидените лични и семејни состојби во кои тој се наоѓа!
- Дали таквата законска формулација е доволно јасна?

Член 101 став (2) од ЗРО

- Ништовност на отказот на договорот за вработување
- Улогата на надлежниот суд во вакви спорови
- Работникот е тој кој во текот на постапката треба да докажува
- Рок од 15 дена

Член 101 став (3) од ЗРО

- Околностите од став (1) не го спречуваат престанокот на договорот за вработување склучен на определено време, со истекот на времето за кое договорот е склучен
- Член 46 став (1) од Законот за работните односи

Член 101 став (4) од ЗРО

- Се поставува прашањето дали работникот ужива преширока заштита, согласно овој став
- Можноста за давање на отказ е условена со став (5)
- Претходна согласност од синдикатот
- Неколку дилеми околу практичната примена на став (6)

Член 101 став (9) од ЗРО

- Можност работникот да не е член на синдикат
- Можност кај работодавачот да не е формиран синдикат
- Претходна согласност за отказ на договорот за вработување дава надлежниот инспектор на трудот
- Став (10) – рокови и дејствија од ставовите (6), (7) и (8) од ЗРО

Постапка пред надлежен суд

- Член 101 став (7) од ЗРО

- Тужба пред надлежен суд поради не давање на согласност

- Член 189 став (1) од Законот за изменување и дополнување на Законот за работните односи („Сл. весник РМ“ бр. 130/09)

- Со член 8 од Законот за изменување и дополнување на Законот за работните односи („Сл. весник РМ“ бр. 11/12) во наведениот член 189 став (1) е избришан

Заклучок

1. Отказот на договорот за вработување на работникот од став (1) не може да биде даден за кршење на работниот ред и дисциплина за кое се дава отказ на договорот за вработување **со отказен рок**,
2. Отказот на договорот за вработување на работникот од став (1) може да биде даден за кршење на работниот ред и дисциплина за кое се дава отказ на договорот за вработување **без отказен рок**,
3. За донесување на одлуката за отказ без отказен рок работодавачот треба да добие **согласност** од синдикатот или инспекторот на трудот и четврто, работодавачот може пред надлежниот суд да бара **преиспитување** на одлуката на синдикатот или инспекторот на труд за не давање на согласност.